

Årsrapport 2019

Kulturfabrikken Sortland KF

Innhold

1. KULTURFABRIKKEN SORTLAND KF.....	2
1.1 Styrets årsberetning	2
Innledning	2
Likestilling/diskriminering/etikk	2
Sykefravær	2
Hovedområder i 2019.....	2
1.2 Økonomi	3
Utvalgte tall for driftsregnskapet 2015-2019.....	3
Investeringsregnskap	4
Konsekvenser av covid-19 pandemi	4
1.3 Organisasjon.....	6
Ansatte	6
Internkontroll.....	6
1.4 Drift.....	6
2019 – erfaringer	6
Utførte og planlagte tiltak/vedlikehold/utbedringer.....	7
1.5 Besøk	7
1.6 Digitalt besøk.....	8
Nettsider	8
Sosiale medier	9
eBillett.....	9
2. KULTURARRANGEMENT	11
2.1 Programmering	11
2.2 Det frivillige kulturlivet	12
2.3 Det profesjonelle kulturlivet	14
2.4 Festivaler	16
2.5 Spesielle arrangement	16
2.6 Nettverk.....	16
3. SERVERING, MØTER, KURS OG KONFERANSER.....	18
3.1 Kulturkaféen	18
Kafédrift.....	18
Selskapsservering	19
Servering ved arrangement i Kulturfabrikken.....	20
Kiosk	21
3.2 Møter og aktiviteter	21
4. KUNST OG UTSTILLINGER	25
4.1 Galleri Ariblå	25
Utstillinger	25

4.2. KUNSTNERHUSET	26
Utstillinger	27
4.3 Kunstnerisk utsmykking av kommunale bygg	27
5. KINO	28
6. KULTURSKOLEN	30
7.1 Administrasjon/ansatte	30
7.2 Elever	30
Arrangementer/aktiviteter	32
7.3 Ensemble Blå – distriktsmusikerne i Sortland	34
Aktiviteter i 2019:	34
7. FRITID OG UNGDOM	36
7.1 Åpent hus	36
7.2 Ungdomsråd	36
7.3 Ungdomsfabrikken og ungdomstilbud i Kulturfabrikken	37
7.4 Aktiviteter og prosjekter gjennomført i 2019	38
7.5 Idrett, friluftsliv og spillemidler	39
7.6 Bemanning	40
8. BIBLIOTEKET	41
8.1 Bruk av biblioteket	41
8.2 Arrangementer	44
8.3 Bemanning	45
9. KULTURMINNEVERN	46
9.1 Kulturminnedagene 2019	46
9.2 Kulturminneplan for Sortland	47
9.3 Bevaringsverdige bygg i kommunalt eie	47
9.4 Bevaring av slektsdatabase for fremtiden	47
10. ØVRIGE KULTURFORMÅL	48
10.1 Kultursamarbeidet i Vesterålen	48
10.2 Kulturuka	48
10.3 17.mai-fering i sentrum	48
10.4 Stipend og priser	49
10.5 Tilskudd	49
10.6 Vennskapsbysamarbeid	49
10.7 Den kulturelle spaserstokken	49
10.8 Artist in Residency	49

1. KULTURFABRIKKEN SORTLAND KF

1.1 Styrets årsberetning

Innledning

Foretaket Kulturfabrikken Sortland KF er kommunens samlede kompetansemiljø for kulturfeltet og bidrar i kommunens plan- og utviklingsarbeid, samt i det regionale kultursamarbeidet. Foretaket har ansvaret for driften av tjenester som kulturhus, kulturskole, kino, bibliotek, galleri, ungdomstilbud, idrett, fritidstilbud, kulturkafé, kulturvern, frivillighet, allmenn kultur og andre funksjoner som kommunestyret vedtar å tillegge foretaket. Foretaket tilbyr gjennom disse tjenestene kulturelle og sosiale møteplasser samt muligheter for fysisk utfoldelse for et bredt publikum, så vel som til ulike deltakere og aktører.

Likestilling/diskriminering/etikk

Av totalt 35 fast ansatte er 19 kvinner og 16 menn. Ved ansettelser i foretaket vurderes både likestillingsaspektet og inkludering. Foretaket er opptatt av et inkluderende arbeidsliv, og har blant annet lagt til rette for flere tiltaksplasser gjennom NAV. Kulturfabrikken Sortland KF følger Sortland kommunes etiske retningslinjer.

Målsettingen er å tilby et positivt, åpent, trygt og givende arbeidsmiljø.

Sykefravær

Sykefraværet samlet for hele året (januar-november) er 3,7 %. Sykefraværet er delvis knyttet til kronisk sykdom. Det tilrettelegges for å kunne ha tilgang til å trene i arbeidstiden, samt å gjennomføre gå-møter som forebyggende tiltak.

Sykefravær år	1.kv	2. kv.	3.kv.	4.kv.
2014	0,6	1	2,1	2,3
2015	11,6	11,2	5,3	6
2016	1,2	0,6	1	1,1
2017	2,3	1,2	2,8	2,8
2018	4,9	2,5	3,5	8,1
2019	3,9	5,6	2,4	2,6 *

*Statistikk for desember er ikke med, men utfra oversikten over sykefravær, er den det samme som for øvrige måneder i 4. kvartal.

Hovedområder i 2019

Faste programserier og lavterskeltilbud som f.eks. «Barnas Fabrikk», «Vi strikker på fabrikken» og «Politikk på fabrikken» har vært videreført gjennom året. Reduksjonen i den økonomiske rammen har ført til færre lavterskel-tilbud, og dette gjelder spesielt «Dagskift» som i 2019 har vært gjennomført en gang i måneden mot ukentlig tidligere, da i regi av frivilligsentralen og seniordanserne. Tilbud til barn og unge har vært skjermet i størst mulig grad, blant annet utviklingen av «Ungdomsfabrikken».

Arbeidet med å utarbeide et samlet system for internkontroll har fortsatt gjennom 2019, men det gjenstår fortsatt en del arbeid som skal videreføres i 2020.

1.2 Økonomi

Utvalgte tall for driftsregnskapet 2015-2019

	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Regnskap 2019
Utgifter	37 139 642	38 927 492	38 437 745	40 496 377	39 094 927
Inntekter	37 563 461	38 629 358	-37 712 711	-40 968 925	-36 770 891
Brutto driftsresultat	- 423 819	298 134	725 035	-472 548	2 324 035
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	- 1 482 414	-39 348	-171 037	-1 220 095	0

Det har vært foretatt to budsjettreguleringer i løpet av 2019, i mai (7/19) og i november (10/19). Regnskapet for 2019 viser et samlet merforbruk/underskudd i forhold til revidert budsjett 2019 for foretaket på kr 859 840,-. Driftsresultatet for 2019 er negativt noe som fører til at det budsjetterte beløpet som skulle avsettes til disposisjonsfond reduseres tilsvarende, slik at regnskapet viser kr 0,- i resultat. Budsjettert sum til avsetning var kr 1 220 038,-. Faktisk sum til avsetning utgjør kr 360 254,-

Avviket for 2019 skyldes i all hovedsak nedgang i inntektene på samlet kr 1 223 729,-. Dette skyldes mindreinntekt i brukerbetaling på kr 46 219,- og kr 474 669,- i mindreinntekt fra salg og utleie sett i forhold til budsjettet, samt en feilbudsjettering av fødselspenger på kr 410 000,-.

Lavere inntekter fra salg og utleie har sammenheng med årlige svingninger, lavere aktivitet som følge av budsjettkutt i 2019, samt en nedgang i kinobesøk som også har slått ut i resten av landet. Sortland kino ligger likevel over landsgjennomsnittet, men er blitt påvirket av at de store publikumssuksessene ikke har vært til stede på filmfronten i 2019. En foreløpig analyse viser dessuten at 2018 var et spesielt år med flere utsolgte forestillinger/konserter enn det vi har hatt i 2019. Dette vil bli grundigere gjennomgått med sikte på eventuelle budsjettreguleringer for 2020.

På utgiftssiden har det vært et mindreforbruk på kr 306 694,- sett i forhold til revidert budsjett for 2019, og da er det særlig reduksjon i kjøp av tjenester som erstatter foretakets tjenesteproduksjon som er redusert.

Investeringsregnskap

Foretaket har hatt en samlet investering i 2019 på kr 294 194,- hvorav kr 11 284,- er innskudd til KLP, og resten er investering i teknisk utstyr.

Konsekvenser av covid-19 pandemi

Covid-19 pandemien rammet samfunnet og dermed driften i foretaket i mars 2020. Dette er forhold som vil ha stor innvirkning på driften av foretaket og som er kjent idet årsberetning fremlegges, og kommenteres derfor også her. Foretaket har fulgt Folkehelseinstituttets retningslinjer og stengte ned alle fysiske arrangementer med virkning fra og med 13. mars 2020. Ansatte opprettet hjemmekontor og har drevet Kulturfabrikken Sortland KF gjennom jevnlig Teams-møter (nettmøter). KS anmodet kommunene om å unngå permitteringer, og foretaket har så langt ikke iverksatt permitteringer.

Alle fysiske arrangementer i vårhalvåret ble flyttet eller avlyst. Driften har vært lagt om til produksjon av virtuelle kulturtilbud, som konserter, lesestunder/eventyrstunder for barn, virtuelle høringsmøter, strikkekafe på nett, og virtuell quiz. Det har vært gjennomført vedlikehold av bygg og utstyr samt gjennomgang av planverk og utviklingsarbeid. Særlig har etablering av virtuelle tilbud til alle aldersgrupper vært i fokus, noe som også vil bli utviklet fortløpende fremover. Noen ansatte har vært lånt ut til kommunen til andre funksjoner slik som vaskeri, matproduksjon til eldresenter og kommunens informasjonsgruppe i forbindelse med covid-19-epidemien.

Det har vært ført fortløpende oversikt over tapt fortjeneste, ekstra utgifter samt sparte kostnader i perioden. Beregning frem til påske viste en netto tapt fortjeneste på samlet kr 500 000,-, og det er foreløpig estimert en tapt netto fortjeneste på kr 2 000 000,- for 2020. Statlige støtteordninger har så langt ikke vært innrettet slik at det har kommet foretaket til gode med unntak av støtte til tapt inntekt kino som nettopp er blitt innvilget med kr 200 000,-.

Pr dags dato forberedes en gradvis gjenåpning av funksjoner under kontrollerte forhold. Det er likevel klart at høstens program neppe vil kunne gjennomføres og at det vil komme til å medføre ytterligere tapte inntekter. I hvor stor grad er for tidlig å si da det forventes nye statlige føringer knyttet til aktiviteter som vil kunne ha innvirkning på foretakets drift. Det er rimelig å tro at det mest sannsynlig først vil være tidligst våren -21 at foretaket vil kunne være oppe på tilvarende aktivitetsnivå som i februar -20. Det har vært opprettholdt god dialog med kommunen gjennom perioden og økonomiavdelingen har gitt en avklaring i forhold til at det er rimelig å komme tilbake til en større budsjettregulering til høsten, da det med stor sannsynligvis vil være behov for en ekstra rammeoverføring til foretaket.

Styret for Kulturfabrikken Sortland KF 2019:

Sted/dato/signatur

Svein-Robert Vestå (leder)

19/5-20

Jørund Drevland (nestleder)

19/5-20

Daniel Lagesen (medlem)

19/5-20

Elisabeth Reinsnes (medlem)

19/5-20

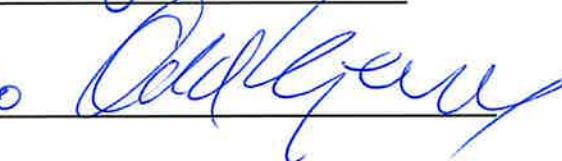
Marthe Hov Jacobsen (medlem)

19/5-20

Torgeir Arntsen (medlem)

19/5-20

Odd Kjærøeng (ansattes representant)

19/5-20 **Personlige varamedlemmer:**

Mette Røkenes (varamedlem)

Knut Hammer (varamedlem)

Harald Hesten (varamedlem)

Eirin Holand Angell (varamedlem)

Freddie Andersen (varamedlem)

Ann Cathrin Stafseth (varamedlem)

Torgeir Steinsland eller Robin Frivåg (ansattes vararepresentant)

Representant for eldrerådet: oppnevnes 2020

1.3 Organisasjon

Ansatte

Følgende stillinger er tilknyttet til administrasjonen av foretaket: direktør, assisterende direktør, konsulent, fritidsleder, kulturhustekniker (del av stillingen) og lærling i administrasjonsfag. Andre stillinger eller andel av stillingsprosentene er delt på flere ansvar (scenekunst, kino, kafé, fabrikkdrift og ungdomsklubb), hvor virksomheten utføres. Vikarer for fast ansatte er regnet inn i årsverket.

For fullstendig oversikt over antall ansatte og årsverk, se tabell nedenfor.

	2016		2017		2018		2019	
Enhet/avdeling	Årsverk	Ansatte	Årsverk	Ansatte	Ansatte	Ansatte	Årsverk	Ansatte
Administrasjon	3,75	5	3,75	5	3,75	5	3,75	5
Kulturskole	9,37	16	9,201	16	9,071	16	9,08	16
Bibliotek	3,5	5	3,5	5	3,5	5	3,5	4
Ungdomsklubb	0,6	2	0,6	2	0,6	1	0,6	1
Kino	1,0	3	1,0	3	1,0	3	0,95	3
Scenekunst	1,5	3	2,0	3	2,0	3	2,0	3
Kafé/kiosk/booking	4,53	6	3,1	4	3,2	5	2,83	5
Fabrikkdrift							0,5	1
Sum Kultur	24,25	38	23,151	24,92	32	35	23,21	35

Internkontroll

Datastyret CIM er tatt i bruk som internkontrollverktøy og er i ferd med å implementeres. Direktør er ansvarlig for forvaltning og oppfølging av dette i samarbeid med Sortland kommune. Når det gjelder sykefravær og oppfølging av sykemeldte, har foretaket ansvar for dette. Det er inngått IA-avtale med NAV Arbeidslivssenter. Foretaket har egen plasstillitsvalgt og verneombud som har jevnlig møter med ledelsen. Kulturfabrikken har jobbet med GDPR – den nye personvernforordningen. Det er laget personvernerklæring for Kulturfabrikkens nettside, biblioteket og kulturskolen som sammen med link til Sortland kommunes personvernerklæring er å finne på nettsiden under menyen Nyttig info.

1.4 Drift

2019 – erfaringer

Regnskapet for 2019 viser et samlet merforbruk for foretaket på kr 859 840,-, i forhold til revidert budsjett 2019. Avviket for 2019 skyldes nedgang i inntektene på samlet kr 1 223 729,-. Dette skyldes i hovedsak mindreinntekt i brukerbetaling på kr 46 219,- og kr 474 669,- i mindreinntekt fra salg og utleie sett i forhold til budsjettet, samt en feilbudsjettering av fødselspenger på kr 410 000,-. På utgiftssiden har det vært et mindreforbruk på kr 306 694,- sett i forhold til revidert budsjett for 2019.

Antallet ansatte har vært stabilt. Sortland kommune v/Teknisk og service, har ansvaret for renhold og teknisk drift av bygget.

En økning over i aktiviteten knyttet til kurs og konferanse tilsier behov for en stillingsressurs til rigging og klargjøring av rom, noe som har vært meldt tidligere.

Utførte og planlagte tiltak/vedlikehold/utbedringer

På bakgrunn av stort varmetap fra hovedinngangen, har det vært meldt behov for tiltak ble det utarbeidet forslag til løsning for ombygging i samarbeid med LPO Arkitekter, som hadde vært arkitekt for bygget. Forslag med kostnadsoverslag ble politisk behandlet i 2019, og det ble gitt tilslutning til igangsetting. Kulturfabrikken Eiendom AS er ansvarlig for gjennomføringen, som igangsettes januar 2020.

Bilde 1: Kulturfabrikken feiret femårsjubileum med Jubileumslønningsquiz og barnebursdag (5-årsdag). Det ble gjort stas på Venneforeninga med Werna Steffensen og Jørn Drevland i spissen. Lise Osvoll fortalte fra den nye boka si om Supertorsken. Kulturfabrikken stilte lag på Lamarkas skoles kanonballturnering og quiz.

1.5 Besøk

I årsmeldingen har flere funksjoner på bygget egne kapitler, men innledningsvis er det interessant å se på totalt besøk i bygget. For 2019 er besøkstallet basert på tellerne ved dørene på 201 806 besøk, altså halvparten av 403 611 passeringer som er registrert. Dette omfatter alle husets gjester og ansatte som går inn dørene på Kulturfabrikken. Det tilsvarer 8409 passeringer i uka, noe som er litt ned fra tidligere.

Besøkstallet på arrangementer, kino, bibliotek og Ungdomsfabrikken er til sammen på 102 607 personer, noe som utgjør om lag halvparten av antallet besøket registrert i tellerne ved dørene.

Besøkstallet inkluderer publikum på gratisarrangementer men ikke besøk i Kulturkaféen, kulturskolen, kulturkontoret, voksenopplæringen, Newtonrommet og ellers på bygget, eller antall deltakere på møter, kurs og konferanser.

Besøk på arrangement (billett og gratis), kino, bibliotek og Ungdomsfabrikken:

Arena	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Biblioteket	38 000	39 033	40 000	40 000	48 000	48 000
Kino	15 458	18 458	22 176	22 487	22 693	18 454
Arrangementer	28 679	38 718	34 688	35 864	31 618	34 153
Ungdomsfabrikken	-	-	Ingen telling	Ingen telling	Ingen telling	2000
Totalt	82 137	96 209	96 864	98 351	102 311	102 607

1.6 Digitalt besøk

Nettsider

Kulturfabrikken lanserte sine nye nettsider 7. desember 2018. Disse er fortsatt under testing og utvikling. De nye nettsidene gir mulighet til å informere om en mye større del av foretakets ansvarsområder og tilbud og gir etterlenget fleksibilitet. Til forskjell fra den gamle nettsiden viser den nye nettsiden klokkeslett for et arrangement på førstesiden. Den gamle førstesiden viste kun dato, og brukeren måtte åpne siden for selve arrangementet for å se når det skulle foregå. Dette kan påvirke antall sidevisninger.

Vi har ikke besøkstall på nettsidene fra 2014 og 2015, men begynte å telle våren 2016. Vi ser at antall brukere ligger på samme nivå som året før, mens antall økter er på 2017-nivå.

	Brukere	Økter	Sidevisninger	Sider per økt	Gjennomsnittlig økt varighet
Mars – des 2016	32 055	72 020	201 917	2,81	1 min 42 sek
2017	44 123	113 098	302 833	2,68	1 min 36 sek
2018	47 910	137 819	362 326	2,63	1 min 40 sek
2019	47 978	115 883	256 147	2.21	1 min 37 sek

I 2018 var det 71,7 % returnerende og 28,3 % nye besøkende. I 2019 er tallene snudd om, med 28,1 returnerende og 71,9 nye besøkende, på grunn av ny telling med ny nettside. 68 % besøker nettsiden via mobil, 25 % med datamaskin og 7 % med nettbrett.

Besøkende er hovedsakelig fra Norge med 95 %, men nettsiden har også til sammen rundt 1 700 besøkende fra USA, Sverige, Spania, Tyskland, Sør-Korea og Storbritannia, hvorav 1250 er fra USA.

Av norske besøkende er 41 % fra Sortland og 26 % fra Oslo. De andre nærliggende stedene Hadsel (5 %), Øksnes (3 %), Andøy (2,5 %), og Harstad (2 %) følger også på. Besøkende fra Bø utgjør 0,7 % og Bø slås av bl.a. Tromsø, Bodø, Trondheim og Chicago.

Sosiale medier

Kulturfabrikken har vært aktive og synlige på sosiale medier. Omlag 75 % besøker facebook-siden vår fra mobil eller nettbrett, og resten, om lag 25 % via datamaskin.

I tillegg til Kulturfabrikken har også en rekke av avdelingene og noen prosjekter egne facebook-sider. Antallet i tabellen angir hvor mange som «liker» de forskjellige sidene, og dette sier noe om hvor bredt man når ved å bruke disse kanalene.

Facebook-sider	Antall liker pr 31.12.2014	Antall liker pr 31.12.2015	Antall liker pr 31.12.2016	Antall liker pr 31.12.2017	Antall liker pr 31.12.2018	Antall liker pr 31.12.2019
Kulturfabrikken Sortland	2 716	3 385	3 860	4 362	5 182	5 520
Sortland kino	1 071	1 341	1 502	1 575	1 652	1 719
Sortland bibliotek	236	342	427	456	499	544
Sortland bibliotek ung	-	40	57	Avviklet	Avviklet	Avviklet
Sortland kulturskole	344	518	567	628	657	789
Sortland kammermusikkserie	213	264	281	287	295	307
Ensemble Blå	-	294	330	365	430	473
Ungdomsfabrikken	-	-	300	386	445	496
Åpent hus	616	709	806	825	912	956
UKM Sortland	212	289	Avviklet	Avviklet	Avviklet	Avviklet
Sortland ungdomsklubb	225	231	Avviklet	Avviklet	Avviklet	Avviklet
Totalt	5 633	7 413	8 130	8 884	10 072	10 804

Kulturfabrikken har en egen instagram-side som brukes aktivt, med 1606 følgere. Her deles bilder og videoer til Kulturfabrikkens facebook-side og vi har også en instagram-feed på vår hjemmeside. Pr. 14.01. 2020 var 1486 bilder på Instagram tagget med #kulturfabrikkensortland. Kulturfabrikken Sortland er også en mye brukt geotag.

eBillett

Kulturfabrikken bruker DX-systemet for kultur og kino. Brukerne kan kjøpe eBilletter via vår hjemmeside eller app. Fysiske billetter kan kjøpes på billettautomat på Kulturfabrikken og i kassen hos Kulturkaféen.

Solgte billetter	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antall billetter solgt i kasse:	7 656	9 001	7 664	9 690	10 884	7373
Antall billetter solgt på automat:	3 147	3 562	2 906	2 279	1781*	1651
Antall billetter solgt digitalt:	12 641	20 981	24 633	22 308	30 028*	20 846
Totalt	25 436	33 549	35 203	34 277	35 742	29 870

*Oppdaterte tall fra DX grunnet forbedret rapportssystemer

Vi ser at ca. 70 % av billettsalget går digitalt via nett og appen eBillett og 30 % via kassen i Kulturkaféen og billettautomat.

Vi har i tillegg solgt gavekort, der resultatet for 2019 er det høyeste årsresultatet til nå. I pengeverdi summerer dette seg til over kr 248 898. Det er interessant å se at vi i antall gavekort ligger bare 2 stk over fjorårets resultat, men at det i verdi er over 20'000 høyere. Gavekort var spesielt populært rundt juletider da vi blant annet reklamerte for det på Facebook og i VOL-kalenderen. Statistikk fra DX viser at gavekortsalget foregår hele året, men at mer enn halvparten av gavekortene selges de to siste månedene før jul.

Solgte gavekort	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antall	197	331*	631*	733*	767	769
Verdi av solgte	68'860,-	111'270,-	195'621,-	198'245,-	226'216,-	248'898,-

*Oppdaterte tall fra DX grunnet forbedret rapportsystemer

Bilde 2: Sammen med NRK Nordland, GeeX IL, P3 Gaming, Medielinja ved Hadsel VGS og Elkjøp Sortland arrangerte Kulturfabrikken Vesterålens Beste Gamer (skjermdump fra NRK).

2. KULTURARRANGEMENT

2.1 Programmering

På Kulturfabrikken skal det finnes tilbud for alle aldersgrupper. For å skape en gjenkjennelseeffekt og samle programmet er det lagt opp til en rekke serier.

For de yngste har vi arrangert Barnas fabrikk månedlig. I løpet av året hadde vi blant «Til lands og til vanns» med barnekonserteren Kod og Tod av Dag Kajander i samarbeid med Sortland jazz- og viseklubb, Åpen dag på kulturskolen, tur til Lomtjønnåsen i samarbeid med Barnas turlag Vesterålen, film-spesial i samarbeid med Vesterålen filmklubb, samiske aktiviteter på Sápmi i samarbeid med Vesterålen og omegn sameforening, Den store kinodagen og Familiejulebord. Sortland bibliotek har hatt eventyrstund på alle Barnas fabrikkene.

Sortland jazzfestival hadde en rekke arrangementer for barn og unge i Kulturfabrikken med mer enn 1120 barnehage- og skolebarn innom. Konserten for ungdomsskole og videregående skoleelever under årets jazzfestival ble dessverre avlyst grunnet sykdom. Kulturhuset er også en arena for Den kulturelle skolesekken med 7642 besøkende i løpet av året.

For ungdom har vi fortsatt suksessen med Ungdomsfabrikken og tiltaket Åpen blå benyttet også Kulturfabrikken til noen av sine arrangementer fram til dette ble avviklet sommeren 2019. For unge voksne har Lønningsquiz etablert seg som det store samlingsstedet med rundt 200 deltakere hver måned.

Vi strikker på fabrikken ble etablert i 2017. Dette er et månedlig arrangement en lørdags formiddag for strikkeglade.

Serien Dagskift har vært arrangert kontinuerlig siden vi åpnet, og har etablert seg som et viktig møtested for seniorer og andre so har fri på dagtid. Dagskift ble avviklet som fast ukentlig innslag i 2019 grunnet økonomiske nedskjæringer, men Sortland frivilligsentral har fortsatt å arrangere te-dans som Dagskift en gang i måneden og det har også vært noen andre Dagskift-arrangementer i løpet av året, men vi ser at det ikke er like enkelt å trekke folk når det ikke arrangeres fast. De fleste av Dagskiftene har funnet sted i kaféen og har vært gratis. På programmet har det stått alt fra konserter og dans til film og foredrag.

Billettsalg kulturarrangement:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Billettsalg kr	2 469 015,- *	3 439 605,- *	3 572 363,-	2 744 423,-	3 405 842,- *	3 065 823,-
Billettsalg antall	9 193*	14 267*	13 027	11 869	13 334*	11 310
Totalt ant. forestillinger med billettsalg	103*	128*	113	99	102*	106

*Oppdaterte tall fra DX grunnet forbedret rapportssystemer

Best besøkte kulturarrangement i 2019:

	Dato	Forestilling	Arrangør	Kategori	Besøk
1.	Are Kalvø: Hyttebok frå helvete	fr. 06. des	Stand Up Norge AS	Stand-up	471
2.	Hekla Stålstrenga og Arktisk Filharmoni: Julefolk - Hekla filharmoni	ti. 17. des	Kulturfabrikken	Konsert	395
3.	Øystein Sunde solo	02. okt.	Spinner Records	Konsert	358
4.	SJF: Maria Haukaas Mittet og Lars Bremnes: Viser på veien	20. sep	Sortland jazzfestival	Konsert	357
5.	Nattseilas: Zöllners og Vesterålen storband	15. nov	Vesterålen storband og Zöllners etf.	Teater/konsert	334
4.	Finn Arve Sørbøe: Flygel eller fesk	31. okt	Mansard management / Kulturfabrikken Sortland	Stand-up/konsert	333
7.	Violet Road i Sortland gamle kino	25. okt	ALO produksjoner	Konsert	312
8.	HRMK & Ida Maria: Swinging Christmas	07. des	Hærens musikkorps Nord-Norge	Konsert	266
9.	Lindmo: Mot til å lykkes	11. okt	Hakeslipp	Foredrag	262
10.	Hanne & Tre Tenorer med Eidsfjord Blandakor ...og et stjernesudd!	26. nov	Hanne Krogh Productions AS/ Kulturfabrikken Sortland	Konsert	213

Fordeling av antall arrangementer på ulike sceneuttrykk:

Sceneuttrykk	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antall konserter:	112	134	129	112	110	113*
Antall scenekunst:	27	45	33	71	46	46*
Annen kultur*	61	108	161	152	141	240*
Totalt	200	287	323	335	279	399*

*Tall autogenerated fra DX. Disse tallene er tidligere telt manuelt i Excel

2.2 Det frivillige kulturlivet

Kulturhuset er flittig brukt av frivillige lag og foreninger i kommunen og regionen ellers. Blant arrangementene som har vært i løpet av året kan vi blant annet nevne Sortland rockeklubb som arrangerer både Nyttårsrocken og Blablafestivalen. Norges korforbund arrangerer

storsatsningen Club Diva med er prosjektkor med lokale medvirkende sangere i februar, og UKM Vesterålen ble også arrangert våren 2019.

I Kulturuka arrangerte vi E-sport turneringen "Vesterålens beste gamer" i samarbeid med NRK Nordland, GeeX IL, P3 Gaming, Medielinja ved Hadsel VGS og Elkjøp Sortland, samt paneldebatten "Generasjon Gaming - hvor går grensen?" i samarbeid med NRK Nordland, Kulturfabrikken, Hadsel VGS og VOL.no. I Kulturuka hadde Musikklinja storproduksjonen Carmina Burana i samarbeid med Vokal nord og Sortland barnekor i Møysalen, og Vesterålen teater hadde to forestillinger i Sortland gamle kino. Sortland musikkforening hadde også konsert i Kulturuka, og MUSAM hadde avslutningskonsert for fordypningselevne.

I mai hadde Russerevyen sin faste årlige visning, og på 17. mai hadde Sortland musikkforening og Sortland juniorkorps årets 17. mai-matiné "Norge i rødt, hvitt og blått".

I september ble det satt fokus på Pride i Kulturfabrikken, blant annet med et Dagskift-arrangement og Pride Party. Sortland museum hadde også en stor konferanse i forbindelse med Seabed-utstillingen i samarbeid med flere andre på Kulturfabrikken og som inneholdt både konferanse, konsert og foredrag.

Sortland pensjonistforening markerte Eldredagen i oktober. Sortland frivilligsentral arrangerer flere av sine arrangement på Kulturfabrikken, som datakurs, te-dans og allsang og Internasjonal Café. I desember markerte vi også for første gang FNs internasjonale Frivillighetsdag med et stort arrangement i samarbeid med Sortland frivilligsentral.

Bilde 3: Frivilligheten ble feiret med Frivillighetsfest med kake, kulturinnslag, utstilling og prisutdelinger. Jørunn Knutsen fikk Frivillighetsprisen og Anna Bongo Johansen fikk Tilgjengelighetsprisen.

nyMusikk Nordland har blitt mer aktive igjen, og har også arrangert en rekke av sine konserter hos oss, inkludert nyMusikk-uka i oktober.

I november gjennomførte revylaget Zöllners etf. og Vesterålen storband sin store felles forestilling «Nattseilas» med to forestillinger, en på Kulturfabrikken og en på Hurtigrutens hus.

Filmfestivalen Laterna Magica ble arrangert 18.-24. november. Tema for årets festival var «Miljøet vårt». Hovedmålgruppen for festivalen er barn og ungdom, men voksne er også velkommen som publikum. Det ble gjennomført en rekke arrangementer, som filmfest, filmvisning på dagtid for barnehager og skoler, konserter, kunstutstilling samt ordinære filmvisninger på kvelden på Kulturfabrikken, i tillegg til andre arrangementer andre plasser i regionen. Assisterende direktør, kinosjef og produsent bidrar til forarbeidet med festivalen sammen med Vesterålen regionråd.

Vi har fortsatt samarbeidet med Framtiden i våre hender (FIVH) og har arrangert fire utgaver av Vesterålen brukmarked i løpet av året. Våren 2019 arrangerte også Sortland og omegn skiklubb marked for bytte og salg av skiutstyr.

Sortland jazz- og viseklubb (SJVK) og Sortland jazzfestival har fast tilhold på huset og arrangerer de fleste av sine konserter her. Vi arrangerer også Lørdagspause sammen med SJVK og musikklinja ved Sortland VGS. Dette er en konsert hvor musikklinjeelever spiller jazz i Kulturkaféen en lørdags formiddag. Musikklinja har også en rekke andre konserter på Kulturfabrikken i løpet av året. Både Vesterålen storband og Sortland strykeorkester hadde også konserter med unge solister.

Det er flere politiske partier som legger sine åpne møter og arrangementer til Kulturfabrikken, og alle tilbys å bruke serien Politikk på fabrikken. I 2019 var det Sortland SV og Sortland SU som benyttet seg av dette. Sortland bibliotek hadde også et arrangement under Politikk på fabrikken i samarbeid med kurderne på Sortland om "Kurdernes historie og dagens situasjon". Klassekampen seilet også innom med Sommerbåten sin i juli og hadde gratisforedrag om "Venstrepopulisme". Kulturfabrikken var også arena i forbindelse med kommunevalget, og i tillegg til å være valglokale ble det arrangert skolevalg, paneldebatt og valgwake.

Advokatforeningen tilbyr gratis juridisk rådgivning på Advokatvaken og Jusshjelpa i Nord-Norge var innom Kulturfabrikken to ganger i løpet av året.

2.3 Det profesjonelle kulturlivet

Kulturfabrikken er fast besøkssted for Nordland teater, Hålogaland teater, Figurteateret i Nordland, Kultur i Troms, Hærens musikkorps Nord-Norge (tidl. FMKN), Arktisk filharmoni (tidl. NOSO), Kulturhuset i Tromsø. Sortland kammermusikkserie, en sammenslutning av profesjonelle klassiske musikere i Vesterålen, arrangerer også flere av sine konserter på Kulturfabrikken. De har også et underprosjekt kalt Barnas kammermusikkserie som hadde en konsert i 2019.

Det er også en rekke turnerende profesjonelle aktører som leier seg inn. Flere av disse var blant de best solgte forestillingene og konsertene i 2019, som Are Kalvøs «Hyttebok frå helvete», Hekla Stålstrenga, Øystein Sunde, Hærens musikkorps og Ida Maria, samt det lokale eventbyrådet Hakeslipps foredrag med Anne Lindmo.

I 2019 fortsatte vi å arrangere julebord med servering i Kulturkaféen tilknyttet arrangementer vi hadde i Møysalen. Vi hadde julebordservering i tilknytning til Are Kalvøs «Hyttebok frå helvete», Hærens musikkorps og Ida-Marias «Swinging Christmas», samt Sindres juleshow.

I år har vi også hatt Helene Skogland her som Artist in Residency (AiR). Hun ordnet med opphold selv og fikk bruke lokaler gratis mot at hun hadde en gratisvisning av produksjonen. Hun produserte forestillingen «The Foreigner» som siden har blitt vist mange andre plasser i verden og høstet god mottakelse.

2.4 Festivaler

Kulturfabrikken har samarbeidet med en rekke festivaler, både ideelle og profesjonelle. Sortland jazzfestival, Blablafestivalen, Laterna Magica og Ny musikk-uka arrangeres helt eller delvis på Kulturfabrikken. Fæsterålen og en etappe av Arctic Race of Norway ble arrangert utenfor Kulturfabrikken og tok i bruk deler av vår infrastruktur. Til Arctic Race sto Kulturkaféen for et lokalmatarrangement.

2.5 Spesielle arrangement

I 2019 markerte Kulturfabrikken sitt 5-årsjubileum. Jubileet ble feiret med Jubileumslønningsquiz, samt en stor barnebursdag som inneholdt både bokbad med Lise Osvoll og gratiskonsert med Runas Bergsmos «Du store mamelukk» i samarbeid med Sortland jazz- og viseklubb.

2.6 Nettverk

Medlemsorganisasjonen «Norske Kulturhus» (tidligere Kulturhusnettverket) er et viktig kontaktpunkt og nettverk for Kulturfabrikken. Organisasjonen bidrar til kompetanseheving på felt som er direkte knyttet til drift av kulturhus, særlig knyttet til juridiske spørsmål (som f.eks bildebruk og kontaktsmaler), felles retningslinjer for alkoholservering backstage, oppdateringer på tekniske spesifikasjoner og utstyr, billettsystemer og statlige føringer i den nasjonale kulturpolitikken. I oktober 2019 deltok direktør i fagsamling hvor blant annet klimakutt og grønn drift stod på programmet samt forebygging av seksuell trakassering og endringsledelse. Fagsamlingen gikk siste dag over i kinokonferanse i regi av Film & Kino med nyttig inspirasjon fra blant andre Norsk Filmklubbforbund.

Bilde 4: Noen av våre store arrangementer i 2019: Operagalla med Arktisk Filharmoni; Nordland Teater satte opp Arto Paasilinnas Kollektivt selvmord; Norges korforbund inviterte til show med Club Diva; Ánnásuolo; Hærens musikkorps marsjerte sammen med 8 barnehager til Paradekonsert; Arctic Race of Norways vesterålsetappe startet fra parkeringsplassen utenfor Kulturfabrikken; Sortland museum åpnet Seabed-utstillingen med barnekor og Sivert Høyem; Hakeslipp Event hadde invitert Anne Lindmo; Runa Bergsmo og Du store mamelukk; Isak på Sortland jazzfestival; Are Kalvø harselerte med friluftslivet på årets mest populære julebordshow; Hekla stålstrenga og Arktisk Filharmoni fylte Møysalen med publikum, reinlender og julemusikk.

Kulturskolene i Vesterålen har sitt nettverkspunkt gjennom «MUSAM – kulturskolesamarbeidet i Vesterålen». I 2019 har rektor i kulturskolen vært leder i samarbeidet. Gjennom nettverket kan kulturskolene samarbeide med hverandre og andre aktuelle parter. Eksempler på samarbeid i året som har gått, er blant annet det regionale fordypningstilbudet i musikk. Her er MDD-linja ved Sortland videregående skole inne som en aktiv samarbeidspart, og ungdom fra hele Vesterålen og Lødingen har deltatt. MUSAM har også arrangert matkulturkurs for barn i alle kommunene, dette i samarbeid med Vesterålen Matfestival. I tillegg arrangerer MUSAM en årlig felles fagdag for kulturskolelærere. MUSAM legger også til rette for nettverkssamlinger med kulturskolerektorene i regionen.

Kulturkaféens leder Tom Gunnar Aasen er aktivt styremedlem i Vesterålen Matfestival. Vesterålen Matfestivals visjon er å skape matglede, identitet og stolthet over matkulturen, råvarene med dens opprinnelse og matvarer produsert av dyktige lokalmatprodusenter i regionen.

Bilde 5: Familiejulebordet åpent med sang ved Sortland barnekor og dirigent Mette Dyrnes.

Bilde 6: Sortland jazzfestival har inntatt Kulturkaféen.

3. SERVERING, MØTER, KURS OG KONFERANSER

3.1 Kulturkaféen

Kafédrift

Kaféen startet opp med et varmt enkelt middagsmåltid i ukedagene som et tilbud til drop-in-gjester og familier som har barn i kulturskolen fra januar måned. Dette tilbudet ble avsluttet i juni da salget var svært lavt og det hentet seg ikke opp. Dette krevde en del ekstra i personalkostnader som ikke ble dekket inn. Fra juni kom kjøttsuppe på menyen som varmrett hver dag hele dagen. Til ulike arrangement i huset der tilbud av mat i kaféen er naturlig ser vi at det er pølser og pizza som selger, dessverre.

Kaféen har et ønske om å tilby variert varm mat og benytte seg av lokale matprodusenter, og bruker fortsatt lokale produkter der dette er mulig. Smelt er et nytt produkt i 2019. Det er en toast med brød fra Eldhusbakeriet og med innhold av ost og skinke med henholdsvis aioli og pesto. Den erstattet minipizza som var et industriprodukt, og vi ser at salget av Smelt har gått bra selv om den koster en del mer enn industripizza. Kafésalget generelt har økt, og vi har flere drop-in-gjester i kaféen enn i fjor.

I løpet av året har kaféen hatt en kokk med kompetansebrev utplassert fra NAV på lønnstilskudd, han er også brukt som ekstrahjelp senere. En kokkeelev fra kokkelinjen ved Sortland videregående skole avd. Myre er utplassert en dag uken. Ungdomsskoleelever med praksisuker har også vært i jobb i kaféen.

Det ble gjort en mindre ombygging i kafékjøkkenet for å bedre orden, logistikk og presentasjon mot kunde. Ny koketopp på produksjonskjøkkenet ble kjøpt inn, og noe serveringsutstyr måtte oppgraderes/erstattes. Mattilsynet og skjenkekontrollen kom på uventet besøk. Resultat ble en smiley fra mattilsynet og godkjent fra skjenkekontrollen.

Selskapsservering

Kaféen har påtatt seg serveringsoppdrag i Kulturfabrikkens lokaler i forbindelse med ulike anledninger som bryllup, jubileum, konfirmasjoner, statsborgerseremoni m.m. Vesterålskraft feiret sitt 80 års jubileum med show og 3-retters servering i Møysalen med 130 gjester. Vi arrangerte for femte år på rad Familiejulebord som ble besøkt av 120 gjester.

Det ble gjennomført to kvelder med julebord arrangert av Kulturfabrikken med totalt 350 julebordsgjester. All mat produseres av vår kokk på huset, og er stort sett alltid hjemmelaget mat. Vi får mye skryt av maten.

Det har vært samarbeid med eksterne mataktører i servering, som Smaksverkstedet fra Harstad, Halvar Ellingsen og Ekspedisjonen Nyksund. Dette var vært samarbeid som fungerer godt der vi får optimalisert serveringstjenesten, brukt lokale ressurser og ikke minst får svært fornøyde gjester.

Bilde 7: Serveringsgjengen da det ble arrangert bryllup på Kulturfabrikken i 2019. Foto: Tom G. Aasen.

Bilde 8: Da Møysalen ble fotballpub.

Servering ved arrangement i Kulturfabrikken

Dagskift har utgått som en ukentlig aktivitet, og er nå månedlig.

Lønningsquiz har vært et fast arrangement en fredag hver måned foruten juli. Dette er et svært populært arrangement med 200-240 deltagere hver gang. Øl, pizza og snacks er de mest solgte produktene på Lønningsquiz.

17. mai var det tilbud om tradisjonell norsk mat og kakebuffet. Det var godt besøkt med flere hundre gjester.

Ellers har det vært tilpasset servering under, i forkant og etterkant av show, konserter og andre arrangement, bl.a. Afternoon tea, Viva Italia, Sortland jazzfestival, juleshow, Champions League-finale, Pride-festival m.m.. Det har vært færre arrangement med servering enn i 2018.

Samefolkets dag, og Melodi grand prix gullfest ble ikke arrangert på Kulturfabrikken i 2019. Vi hadde derimot lokalmatbuffet i samarbeid med Vesterålen Matfestival under Arctic Race der vi hadde besøk av lokale, nasjonale og internasjonale gjester som lovpriste matproduktene og matrettene fra Vesterålen.

Bilde 9: Samarbeid med Betty's Tesalong om Afternoon tea.

Kiosk

Kinokiosken har hatt noe endring i vareutvalg. Et lavere kinobesøk enn i 2018 ga et litt lavere salg i antall produkter.

3.2 Møter og aktiviteter

Det har vært god etterspørsel av møterom til møte, kurs og konferanser jevnt gjennom året. Vi har fått gode tilbakemeldinger på lokaler, service og matservering til møter. Spesielt fornøyd er kursdeltagerne med maten. Den produseres på huset og lages alltid fra bunn av vår kokk. Det er gjort en oppdatering på noe IKT-teknisk utstyr til bruk under kurs og konferanse.

Større konferanser som ble gjennomført i 2019 er:

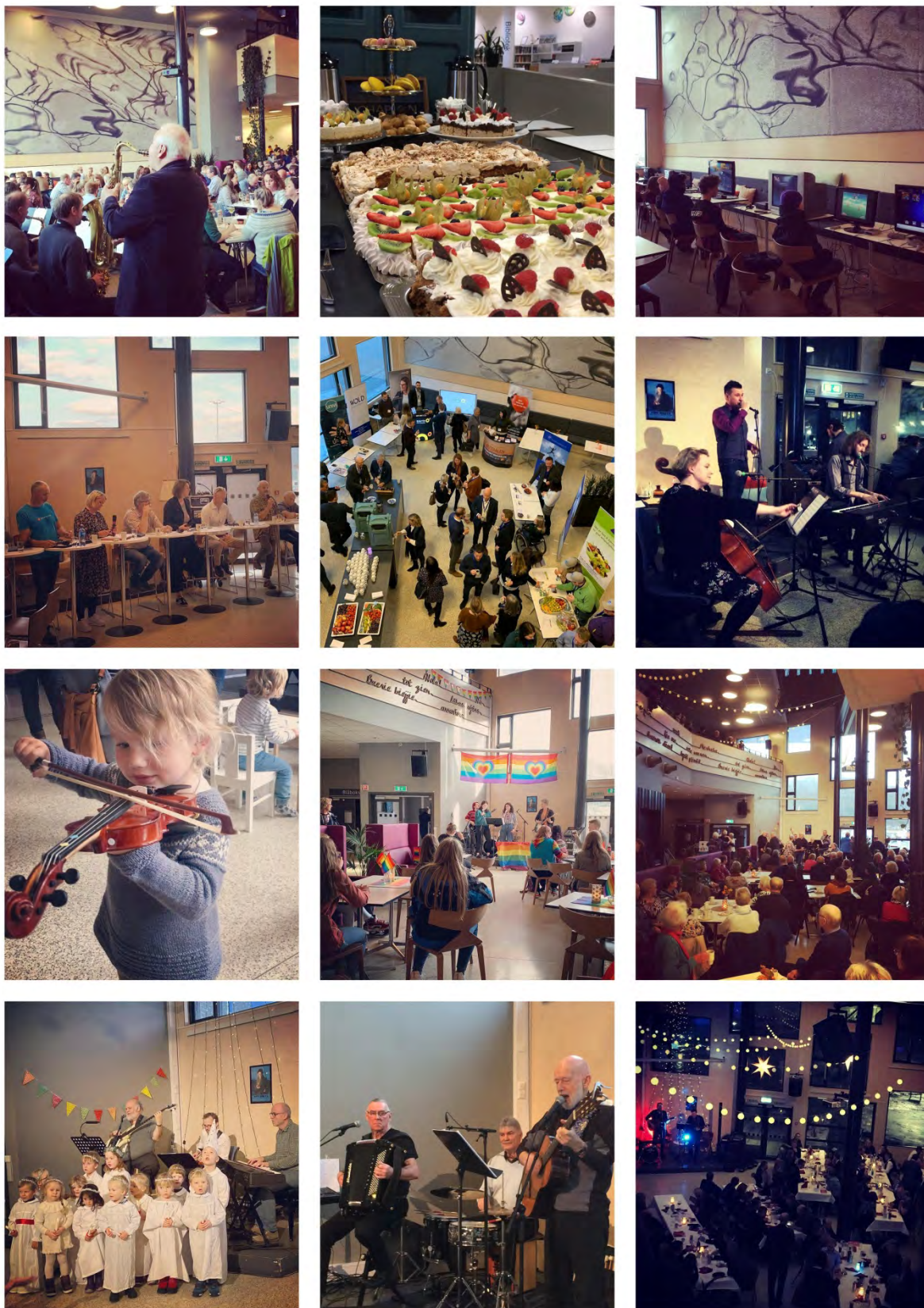
- Kystvaktseminaret med 240 deltagere.
- Vesterålskonferansen med 200 deltagere.
- PLOG – konferansen, en ny konferanse som også vil bli gjennomført i 2021. Den hadde 250 deltagere, med 100 til påfølgende middag med show i Møysalen.
- I samarbeid med RKK og NAROM ble det også arrangert en teknologikonferanse rettet mot ungdom i videregående skoler. 1100 ungdommer deltok på denne konferansen

De faste leietakerne blant frivillige lag og foreninger er:

- LOP (Landslaget for offentlige pensjonister),
- Vesterålen storband,
- Kammerpikene,
- Sortland kunstforening,
- Sortland historielag og Slektsforskertreff,
- Sortland Strykeorkester,
- Sortland Korforening,
- Sortland Ungdomsråd.
- Vesterålen teater
- Vesterålen litteraturlag

NAV flyktningtjeneste og Sortland voksenopplæring leier møterom og klasserom for opplæring av flyktninger og innvandrere gjennom hele skoleåret. Sistnevnte leier også administrasjonslokaler i 2.etg sammen med kulturadministrasjon og kulturskolen og NAV leier to kontorplasser i det åpne kontorlandskapet.

Sortland frivilligsentral leier lokaler og handler mat til diverse arrangement hos oss på Kulturfabrikken.

Bilde 10: Kulturkaféen brukes flittig til mange typer arrangementer. Øverst f.v.: Lønningsquiz med Vesterålen Storband som kulturinnslag. Kakebord til PLOG-konferansen. Gamle dataspill på Vesterålen Beste Gamer. Valgdebatt før kommune- og fylkestingsvalget. Messeområde på konferanse. Sindres juleshow. Åpen dag i Kulturskolen. Vesterålen Pride arrangerer Pride-kafé. Te-

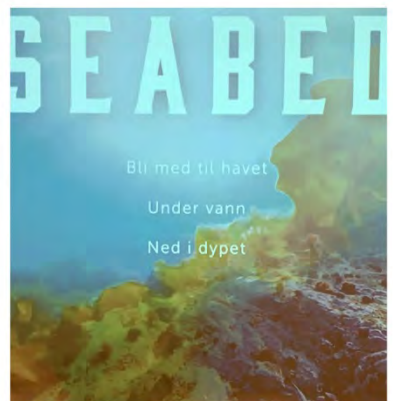
dans i regi av Sortland frivilligsentral. Granbuska barnehage går lucia. Allsang med Tor Furre, Arild Hansen og Jan Olsen. Julebord på Kulturfabrikken.

Møtevirksomhet:

Leietaker	Antall aktiviteter	Brukere
Kulturskolen	2160	400
Andre leietakere	913	9327
Voksenopplæringen	900	7801
Kulturfabrikken Sortland KF	394	3545
Sortland Frivilligsentral	26	1545
Museum Nord avd. 09	202	141
Flyktningtjenesten	246	0

Bilde 11: En glad gjeng i Kulturkaféen: Robert, Ingrid og Brynhild.

4. KUNST OG UTSTILLINGER

Kulturfabrikken Sortland KF er tillagt ansvaret for det kommunale kunstfeltet, herunder også medvirkning ved gjennomføring av kunstnerisk utsmykking av kommunale bygg og anlegg, samt ivaretagelse av Sortland kommunes kunstsamling.

4.1 Galleri Ariblå

Planprogram for utarbeidelse av Kunstplan for Galleri Ariblå ble godkjent av styret i 2017. Arbeidet med selve plandokumentet ble utsatt til 1. halvår 2019. 26. februar inviterte arbeidsgruppa for kunstplanen til workshop hvor målsettingen var å få innspill på hvordan formålet med etableringen av galleri Ariblå kunne oppfylles. Workshopen ble ledet av Eva Skotnes Vikjord, daglig leder SE Kunst i Nord-Norge (SKINN). Det er utarbeidet rapport med innspillene, mens selve arbeidet med kunstplanen ble utsatt av kapasitetshensyn. En intensjonsavtale for sambruk av galleriet mellom Sortland Museum, Sortland Kunstforening og Kulturfabrikken KF ble undertegnet. Målsettingen med avtalen var å kunne tilby utstillinger hele året. Samtidig ble inngangen til museets egne utstillingslokaler flyttet til Ariblå, og tidligere kontor til Sortland frivilligsentral ble ombygd til museumsbutikk. Erfaringene har vært udelt positive.

Utstillinger

I 2019 har det vært arrangert 11 utstillinger på Kulturfabrikken. 5 av dem har vært i regi av Sortland museum (hvorav 1 åpnet i 2018). Sortland kunstforening har arrangert 3, hvorav en i samarbeid med Byutvikling Sortland kommune og Sortland bibliotek («Pepperkakebyen»). Kulturskolen hatt en utstilling. En av utstillingene har vært i regi av kunstnerne selv. Sortland museum viser utstillingene både i eget lokale og i Ariblå, mens alle øvrige utstillinger har vært vist i Galleri Ariblå. Foretaket har det daglige ansvaret for driften av Kunstnerhuset, og leier ut galleriet til utstillinger, som er oppført nedenfor.

Bilde 12: Noen av utstillingene og arrangementene som har vært vist i 2019: Anas Alsayeds lego-kulturfabrikk; Sjølfie-utstilling laget av alle 6.-klassinger i Sortland; Sortland museum viste Fotografene og byen, med bilder fra Sigurs Skjegstads og Gunnar Grindsteins arkiv; Norske husflidhåndverkere avd. Nordland hadde salgsutstilling i Kunstnerhuset; Sortland kunstforening tok i mot Den 73. nordnorske kunstutstilling; Sortland museum viste Verdens beste – en utstilling om tilblivelsen av nordlandsbunaden; Kunstelevne ved kulturskolen jobbet med gatekunst; >Se Kunst i Nord-Norge la sitt bokslipp av kunstboken Mitt landskap til Sortland, med foredrag om Gunnar Tollefsens kunstnergjerning ved professor emeritus Gunnar Danbolt; Sortland museum åpnet sin storsatsning Seabed med barnekor og Sivert Høyem som sang Into the Sea; Årets jazzfestivalkunstner var Karin Hay White; Tove Hov Jacobsen viste Drømmen om en hage i Galleri Ariblå; Utstillingsåret ble avsluttet med Pepperkakebyen, denne gang med bidrag fra mange av kommunens bedrifter.

Arrangør	Tittel	Periode
Sortland museum	«Mørketid og vinter»	Nov 2018 – jan 2019
Sortland museum	«Fotografene og byen»*	29.01. – 15.06
Sortland kunstforening	Den 73. nordnorske kunstutstilling	09. – 30.03.
Sortland museum	«Made in Vefsn – Landets vakreste»	06.04. – 01.06.
Sortland museum	«Fotografene og byen – sommerutgaven»	27.06. – 07.09.
Sortland kunstforening	Jazzfestivalutstillingen 2019: Karin Hay White	17.09. – 12.10.
Sortland museum	«Seabed» *	14.08. – d.d.
Tove Hov Jacobsen	«Drømmen om en hage»	19.10. – 16.11.
Sortland kunstscole	Laterna Magica – «Miljøet vårt»	19. – 26.11.
Sortland kunstforening i samarbeid med biblioteket og Sortland kommune	«Pepperkakebyen 2019»	30.11. – 31.12.

*Utstilling i museets egne lokaler

Prosjektet Wondercabinet i regi av Norske Kunstforeninger og Sortland Kunstforening i samarbeid med kunstneren Eva Bakkeslett ble vist i Sortland gamla kino. Forestillingen var et møte mellom kunst og et kulturminne. Kulturfabrikken bistod i arbeidet med å tilrettelegge for gjennomføring av prosjektet.

4.2. KUNSTNERHUSET

Kunstnerhuset er et næringsutleiebygg for bildende kunstnere og kunsthåndverkere. Selskapet Kunstnerhuset AS, som er 100 % kommunalt eid, er ansvarlig for driften. Utleie og fakturering skjer fra administrasjonen i Kulturfabrikken KF, og drift og renhold kjøpes fra Sortland kommune.

Kommunestyret vedtok å utsette avgjørelsen om fremtidig eierskap av Kunstnerhuset fram til ferdigstillelse av *Kulturminneplan for Sortland* i 2019. Planen ble meldt opp til politisk behandling i november, men utsatt til 2020 med endelig behandling i kommunestyret i juni-møte.

Kommunestyret bevilget driftstøtte til Kunstnerhuset AS i 2019.

Det har vært leid ut 2 verksteder i 2019, i tillegg har det vært sporadisk utleie av hybler til kunstnere og andre. Det samiske språksenteret Vardobaiki har leid prosjektkontor fra og med september, og foreløpig i 6 måneder. Her arrangeres språkkurs, kafé og ulike aktiviteter.

Venneforeninga for Kunstnerhuset arrangerte sommerutstilling hvor i alt 23 utstillere fra hele Vesterålen og omegn deltok med ett eller flere kunstverk, kunsthåndverk, bøker mm.

Utstillinger

Følgende utstillinger har vært arrangert:

Arrangør	Tittel	Periode
Ann-Helene Iversen i samarbeid m/ Kunstnerhusets venner	Ann-Helene Iversen - separatutstilling	15.03. – 23.03.
Kunstnerhusets venner	Sommerutstilling på Kunstnerhuset	29.06. – 16.08.
Kjell Fagerheim	Kjell Fagerheim – Malerier og tegninger	22.08. – 08.09.
Jan Mostad	«Futures of man» - bilder/tekst/video	01. – 10.10.
Husflidhåndverkerne i Nordland	Husflid- og håndverksprodukter	12. – 13.10.
Blikkfang	Mørketidskafé med salg/ utstilling av kunst og håndverk	30.11. – 15.12.

4.3 Kunstnerisk utsmykking av kommunale bygg

Kunstnerisk utsmykking av Sortland brannstasjon ble ferdigstilt i 2019. Kunstverket «Lyskurve» av kunstneren Marie Buskov. Skulptur er av polert betong, bemalt stål. Lexan og LED-kabel, og er plassert på grøntareal utenfor brannstasjonen. Betongarbeider er utført av Karstein Kristiansen Entreprenør AS, stålarbeider Sveis og Maskinteknikk AS og lys montert av Elektro installasjon.

Kunstkomite - sammensetning: Mei og Sigrid Szetu (kunstkonsulenter), Inge Ovesen (prosjektleder), Øyvind Lind (arkitekt), Jørund Drevland (styret Kulturfabrikken KF), Ståle Rasmussen (ansattrepresentant) og Mona Dahl (sekretær for komiteen/ administrasjon Kulturfabrikken KF).

Bilde 13: Lyskurve: skulptur av Marie Buskov ved Sortland brannstasjon.

Bilde 14: Årets best besøkte film.

5. KINO

Sortland kino hadde en nedgang i kinobesøket på knapt 19 % i forhold til 2018, litt i overkant av trenden vi ser på landsbasis. Vi endte opp med et totalbesøk på 18 454, men vi har fremdeles veldig bra snittbesøk pr. forestilling med 64 personer. Landsgjennomsnittet var på 27 personer mot 30 i 2018. Totalt hadde vi 287 forestillinger i 2019, mot 315 i 2018.

Det er gledelig at den filmen som troner øverst på besøksstatistikken er norsk.

De fem best besøkte filmene i 2019:		
Snekker Andersen og Julenissen 2	1012 besøkende	9 visninger
Avengers: Endgame	801 besøkende	7 visninger
Star Wars: The Rise of Skywalker	764 besøkende	5 visninger (ikke ferdigspilt pr. 31.12.)
Jungelboken	600 besøkende	3 visninger (i Laterna Magica)
Løvenes Konge	588 besøkende	5 visninger

De fem mest sette norske filmene:		
Snekker Andersen og Julenissen 2	1012 besøkende	9 visninger
Kapt Sabeltann og den mag. diam	561 besøkende	5 visninger
Amundsen	370 besøkende	5 visninger
Askeladden - I Soria Moria slott	302 besøkende	4 visninger
Operasjon Mumie	296 besøkende	3 visninger

På Den Store Kinodagen ble det vist 4 filmer med halv billettpris. Forestillingene var godt besøkt og nesten utsolgt. Under filmfestivalen Laterna Magica hadde vi filmvisning for alle barnehager og skoler med til sammen 9 forestillinger på dagtid. Totalt besøk på disse var 1 851. Vi viste film i forbindelse med julegran-tenninga og familiejulebordet. I tillegg har det vært satt opp film på Barnas Fabrikk og vi har hatt babykino, formiddagskino og bedriftsvisninger. Vi har inngått samarbeid med Vesterålen filmklubb, og de har hatt 3 visninger i Lanterna.

Bilde 15: Cellobassorama . Foto:Steinar Kjeldsen

6. KULTURSKOLEN

7.1 Administrasjon/ansatte

Kulturskolen har til sammen 9,12 årsverk fordelt på 17 ansatte:

- Administrasjon: 1,2
- Pedagogisk virksomhet: 5,48
- Salg av dirigenttjeneste til korps og orkestre: 0,94
- Distriktsmusikere: 1,5

7.2 Elever

Pr.01.oktober hadde kulturskolen 242 elevplasser fordelt på 221 elever. Ved samme dato var det 147 barn og unge som stod på venteliste. Av disse var 12 over grunnskolealder, 19 under grunnskolealder og 116 i grunnskolealder.

I tillegg var det 63 stk som deltok på kortere kurs, som Musikk fra livets begynnelse, Mini-dans, Karusell og Blås i skolen i 2019.

Kulturskolen solgte også musikkundervisning til Voksenopplæringa, hvor ca 30 elever deltar. Fordelingen av elevplasser pr 01.oktober var som følger:

Elevplasser:

Musikkundervisning: 156

Visuell kunst: 14

Teater: 8

Dans: 64

Tilbud/Disipliner:

- Piano
- Orgel
- Treblåseinstrumenter: klarinett, fløyte og saksofon
- Messinginstrumenter: trompet, horn, trombone, euphonium og tuba
- Strykeinstrumenter: fiolin, bratsj, cello og kontrabass
- Gitar og el-gitar,
- El-bass
- Slagverk
- Sang
- Musikk fra livets begynnelse
- BORK – barnestrykeorkester
- «Rekrutt» - 6 og 7-åringer som spiller strykeinstrument i gruppe
- Aspirantkorps
- «Blåsesirkus»
- «Blåsekarusell»
- «Blås i skolen» ved Sigerfjord skole
- Dans: mini-dans, barnedans, dans 8-12, guttegruppe hiphop og jazzdans
- Teater
- Visuell kunst

Bilde 16: Danselever optrådte på Laterna Magica.

Arrangementer/aktiviteter

Januar	- BORK spiller for barn – Barneorkesteret på barnehageturné - Fordypningstilbud, samarbeid med MUSAM og MDD-linja - Teaterforeføring av «Geitekillingen» i biblioteket
Februar	- Klaverdager med Håvard Gimse – samarbeide med MDD-linja ved Sortland videregående skole - Ung Scene - Kulturinnslag på kommunestyremøte
Mars	- Ung Scene - Fordypningstilbud, samarbeid med MUSAM og MDD-linja - Carmina Burana – Samarbeide med MDD-linja ved Sortland videregående skole
April	- Ung Scene - Kulturinnslag på kommunestyremøte
Mai	- Cellobassorama: festforestilling i Møysalen med alle cellister og bassister i Sortland og omegn. - Grunnskoleturné - kulturskolen besøker alle kommunens grunnskoler med forestilling hvor barn spiller for barn, samt informasjon om ulike instrumenter og disipliner. - Åpen dag: åpent arrangement i Kulturfabrikken hvor alle kan komme og prøve, se og få informasjon om kulturskolens ulike undervisningstilbud og aktiviteter. - Åpen dag: Teaterlevnene viste forestillinger i Biblioteket - Musikk fra livets begynnelse – sangstund i fellesstua på Parken
Juni	- Stor sommerforestilling i Møysalen - Ulike små avslutninger og konserter - Institusjonsbesøk - Kunstelevenenes sommerutstilling - Kulturinnslag på kommunestyremøte
August	- Skolestart og oppstartsmøte
September	- Kulturinnslag på kommunestyremøte - Ung Scene
Oktober	- Fordypningstilbud, samarbeid med MUSAM og MDD-linja - Kulturinnslag på kommunestyremøte - nyMusikkUka: «Interlocking patterns – Orientalisk tema». Tre intense dager fullstappet av workshops, konserter og forestillinger.
November	- Ung Scene - Fordypningstilbud, samarbeid med MUSAM og MDD-linja - Laterna Magica: dansere på filmfesten - Laterna Magica: kunstutstilling - Laterna Magica: Ung Scene
Desember	- Adventskonsert i Kirka - Kommunestyremøte - Ulike små avslutninger og konserter - Institusjonsbesøk - To store juleforestillinger i Møysalen: Aladdin og konsertforestilling

Bilde 17: Blås i skolen spiller for kommunestyret.

Kulturskolen selger dirigenttjenester til:

- Sortland juniorkorps
- Sortland musikkforening
- Holmstad skole- og amatørkorps
- Sortland strykeorkester
- Voksenopplæringa – koret «Paletten» og musikktilbud til menn
- Vesterålen storband

Kulturskolen samarbeider også med Sortland videregående skole, og solgte i 2019 undervisning på dans på Musikk-, dans- og dramalinja (MDD-linja).

Bilde 18: Under nyMusikkUka framførte musikkelever forestillingen Aladdin.

7.3 Ensemble Blå – distriktsmusikerne i Sortland

Ensemble Blå er distriktsmusikere i Sortland og bestod i 2019 av Maria Eikefet (vikar for Anna-Sofia Ulf sax), fiolin, Lisa Holstad, cello og Sindre Myrbostad, klaver

Alle musikerne i Ensemble Blå har stillinger hvor de kombinerer utøvende og pedagogisk virksomhet med ca 50 – 50 fordeling.

Aktiviteter i 2019:

Januar	- Kammermusikkserien: «Salig blanding», Kirkekoncert - Produksjon: «Hamsun Waits for us». Samarbeid med Sceneinstruktøren.
Februar	- Kammermusikkserien: «Viva Italia», Italiensk musikk og mat. Samarbeid med kulturkaféen. - Produksjon: «Hamsun Waits for us». Samarbeid med Sceneinstruktøren.
Mars	- LVO: øvingshelg – Halvdan Sivertsen - Kammermusikkserien: Sonatekoncert - Vinterfestuka i Narvik: «Hamsun Waits for us». Konsert i teatersalen. - DKS-turné: Hamsun Waits for us»
April	- Kammermusikkserien: Kveldskoncert med Beethoven, Tsjajkovskij og Pärt i Møysalen.
Mai	- Medvirkende på Peer Nic sin konsert i Sortland gamle kino.
Juni	- «Hjemme hos- konserter»: Konsertbesøk hos Revicom AS og Liss Berith Bakkeli på Kvanntovelva. - Konsert på Turlagsstua - Dagskift: Konsert i Kulturkaféen
August	- Oppdrag for Se Kunst i Nord-Norge: Kulturinnslag på åpning av bokslipp og foredrag med Gunnar Danbolt
September	- Jazzfestivalen: «Hilsen Terje Nilsen» - to konserter på Sortland hotell.
Oktober	- Ny Musikk Uka: Åpningskoncert - LVO – med Øystein Baadsvik og Andenes skolekorps - Vesterålskonferansen – musikalsk innslag - Produksjon for DKS: «Spøkelsestrio»
Desember	- Bedriftsspilling hos Mattilsynet - Sindres juleshow uten julesanger – kveldskoncert i Møysalen

Bilde 19: Ensemble Blå og LVO med Halvdan Sivertsen. Foto: Tom Helstad.

Bilde 20: Ungdomsrådet organiserte workshopen på Elevopplæringsdagen, og hadde hyret inn Svein Spjelkavik som konferansier. Foto: Tommy Amundsen

7. FRITID OG UNGDOM

7.1 Åpent hus

Kulturfabrikken Sortland KF drifter og koordinerer det faste, ukentlige Åpent hus-tiltaket i Sortlandshallen. Dette gjøres i samarbeid med Sortland volleyballklubb samt flere andre lag og foreninger. Åpent Hus er blant de viktigste kultur- og folkehelse-tilbudene for en stor gruppe uorganisert barn og ungdom, og har i 2019 trukket rundt 350 personer i alle aldre hver fredag i skoleåret. Hovedvekten ligger på eldre barn og yngre ungdom samt foreldre. Åpent Hus er en viktig møteplass for hele familien og en viktig inkluderingsarena. Her kan barn og unge drive fysisk aktivitet som fotball, badminton, turn, innebandy, basket, volleyball, eller de kan drive med dans, TV-spill, DJ'ing, pingpong eller biljard. I 2019 har vi også sett økende etterspørsel etter dedikerte ungdomstilbud for de eldre brukerne av Åpent Hus.

Kulturfabrikken Sortland KF bemanner Åpent Hus med 3 vakter/verter per fredag.

7.2 Ungdomsråd

Fritidsleder Øystein Lindbeck + ungdomsarbeider Tommy Amundsen har vært sekretærer for Sortland ungdomsråd i 2019. Rådet er talerør og høringsinstans for ungdom i Sortlands politikk og samfunnsliv. Rådet har avholdt 11 møter i 2019 og møtene finner sted i Kulturfabrikkens lokale Teket. Rådet består av 15 representanter

Sortland ungdomsråd er representert i forskjellige utvalg og komitéer. På aktivitetssiden er også arrangementer sentralt, og rådet bidrar bl.a. i arrangering av UKM (Ung Kultur Møtes) Vesterålen, sammen med nettverket av ungdom rundt Ungdomsfabrikken.

Sortland ungdomsråd har i 2019 bl.a. jobbet med:

- Opplæring av elevrådsrepresentanter i grunnskolen
- UngData-undersøkelsen
- Skolestruktur
- Initiativ for regionalt ungdomsråd
- Seabed-konferansen
- UKM Vesterålen 2019
- Taco-dialogmøte med politikerne i Sortland Kommune
- Midler til å utvide ungdomstilbudet til «uorganisert» ungdom
- Samarbeid med SLT-koordinator
- Rusfri arrangementer på Ungdomsfabrikken
- Reglement tilpasset ny kommunelov

7.3 Ungdomsfabrikken og ungdomstilbud i Kulturfabrikken

Ungdomsfabrikken er paraplynavnet på Kulturfabrikkens satsing mot ungdom fra ungdomsskolealder og oppover. Ungdomsfabrikken har 3 hovedelementer:

- Fast lavterskel ungdomstilbud i Teket onsdager (åpent fra 16:00 og til 20:00) og fredager (åpent etter skoletid fram til 18:00)
- Øvingslokaler for musikk, dansesal og media/lyd/videorom (fullt utstyrt)
- Rusfrie arrangementer, som for eksempel UKM, Natt til 1. mai + 16 mai

I starten av 2019 flyttet Ungdomsfabrikken over fra lokalet Hermetikken til lokalet Teket i Biblioteket. Dette har vist seg å være et mye bedre egnet lokale som også gjør at bibliotekets ungdomsavdeling og Ungdomsfabrikken kan trekke veksler på hverandre. Ungdomsfabrikken har med dette fått en stor økning i antallet brukere og besøkende.

For onsdagens og fredagens Ungdomsfabrikken-arrangement åpner Kulturfabrikken Teket for egenorganisert aktivitet. Her kan ungdom møtes for å spille, høre på musikk, prate og spise, eller ha møter og planlegge arrangementer. I samme periode åpnes flere av aktivitetslokalene på huset for gratis disponering, f.eks. rockebrakkene, dansesal, øvingslokaler og lydstudio. Ungdomsfabrikken er et sosialt møtested der ungdom kan treffes, planlegge prosjekter eller benytte seg av ungdomsarbeidernes "treffetid".

Tilbakemeldingene i 2019 har vært at Ungdomsfabrikken er et svært viktig lavterskeltilbud der ungdom kan treffes uten inngangsbillett eller noe helt spesielt eller forpliktende program på menyen. Denne lavterskelfaktoren er viktig. Det er også gitt tydelige tilbakemeldinger fra ungdomssjiktet om at man ønsker utvidede åpningstider for Ungdomsfabrikken, noe man også ser gjennom økt besøk i lokalene i Teket utenom bemannet ungdomsarbeidertid. I et år med mye fokus på ungdoms- og oppvekstmiljø ser vi at gode tilbud styrker miljøet, skaper samhold og trivsel blant ungdommene.

Bilde 21: MERKD live på UKM Vesterålen. Foto: Mats Fossheim.

7.4 Aktiviteter og prosjekter gjennomført i 2019

- UKM Vesterålen 2019 med deltakerrekord (33 innslag) arrangørrekord (90 involverte ungdommer) og publikumsrekord (300 publikummere)
- Rusfri gratis ungdomsarrangementer natt til 1. mai og 16. mai
- Vesterålens Beste Gamer: Stor arrangementsdag med fokus på spill, gaming og elektronisk kultur. TV-overført e-sport-turnering i hele Kulturfabrikken. Gjennomført i samarbeid med NRK Nordland, P3 Gaming og LoVeLAN
- Innkjøp av mer Virtual reality-datautstyr, fotoutstyr, instrumenter (samarbeid med Sortland Rockeklubb) og lydutstyr
- Tilgang til spillkonsoller (PlayStation 4 og Nintendo Switch) og turneringer i spill
- Hangout: møteplass for ungdom uten noe spesifikk aktivitet og program
- Utlån av bøker i ungdomsavdelingen på Biblioteket
- Musikkproduksjon, podcast og bilde/videoredigering i media/studiorom
- Laterna Magica-visning av filmer fra unge filmskapere i Vesterålen
- Tilbud om rockebuss – rimelig busstur tur/retur Rock mot Rus for ungdom

Bilde 22: Vesterålens Beste Gamer (skjermfaksimile fra NRK).

7.5 Idrett, friluftsliv og spillemidler

Kulturfabrikken Sortland KF har sekretærfunksjon for Sortland idrettsråd som har samarbeidsavtale med Sortland kommune. Rådet har faste månedlige møter og representerer 3000 medlemmer fordelt på 27 lag. Fritidsleder og leder av idrettsrådet møtes i tillegg jevnlig utover idrettsrådets styremøter. Fritidsleder er en del av Arbeidsutvalget for Vesterålen friluftsråd. Fritidsleder er også saksbehandler og rådgiver lokalt for spillemiddeltilskuddene til idretts- og nærmiljøanlegg for Sortland, fordelt gjennom Kulturdepartementet og Nordland Fylkeskommune.

Prioritering av idretts- og nærmiljøanlegg skjer gjennom *Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser* (KIFAN), som rulleres årlig. 4-årsrevisjon av KIFAN 2019 – 2022 har vært et stort arbeid i 2019 og Kulturfabrikken Sortland KF har hatt prosjektansvar for dette arbeidet i samarbeid med Sortland kommune. Den nye planen har hatt et bredt medvirkningsarbeid fra idretten selv, lag og foreninger og lokalmiljø for øvrig. Dette arbeidet har også vært innom styret i Kulturfabrikken Sortland KF. KIFAN inneholder satsingsområder for feltet i de neste 4 årene. Planforslaget ble lagt ut til høring høsten 2019 og ble endelig vedtatt av kommunestyret i desember.

I søknadsrunden for spillemidler høsten 2019 (tildeling sommer 2020) kom det inn søknader for 4 prosjekter, noen allerede gjennomførte og noen planlagte. To av disse er ordinære anlegg (Blåbyhallen og Ånstadblåheia alpinanlegg) og ett er nærmiljøanlegg (Strand barnehage uteområde). Det siste prosjektet er et o-kartprosjekt i regi av Sortland orienteringslag.

Også i 2019 har det vært fokus på prosjektet knyttet til utredning av nye idrettsanlegg/haller i Sortland. Utredningen er vedtatt satt i sammenheng med skolestrukturspørsmålet i Sortland. Kulturfabrikken Sortland KF fikk for 2019 avsatt kr 300.000 til utredningen. Høsten 2020 ble

prosjektet vedtatt tilbakeført til Sortland kommune ved avdeling for Utbygging, som nå står for prosjektledelse og videre fremdrift.

Den kommunale potten for husleiedekning for trening i Blåbyhallen for barn og unge ble vedtatt videreført for 2020. Potten har i 2019 vært på 1,2 millioner kroner og gjelder aldersgruppen til og med 16 år. Kommunestyret har for 2020 bestilt en utredning på hvordan denne anvendes best mulig for å oppnå gode forebyggende tiltak for aldersgruppen 0-19 år.

7.6 Bemanning

Kulturfabrikken har samlet sett 60 % stillingsressurs som ungdomsarbeidere. Stillingene er underlagt Fritidsleder som er ansatt i 100 % stilling i administrasjonen. I 2019 har man besatt 30 % stilling fast, mens resten av stillingsressursen brukes til bemanningsvakter i Åpent Hus fredager (4 personer) og ekstratimer til planlegging/kontakttid i Ungdomsfabrikken.

Bilde 23: Høytlesing med Liv Harriet Kolve fra litteraturlaget under arrangementet LitteraTUR på Turlagsstua.

8. BIBLIOTEKET

8.1 Bruk av biblioteket

Biblioteket har en liten økning i utlånet i 2019. Vi hadde som mål for 2019 å få til en lavere prosentvis nedgang, og vi er veldig fornøyde med et årsresultat som er bedre. Biblioteket forventer allikevel at fremtiden for fysisk utlån er usikker, spesielt for voksen-romaner. Men Sortland bibliotek er ikke bare utlån. Vi har fire fundamenter som vi ønsker å bygge vår drift på, hvor utlån er rundt 40 % av driften:

- **Digital tilgang:** aviser digitalt, gaming, digiplan, Kreativi-teket (Makerspace m.m.)
- **Besøk:** skolebesøk, barnehagebesøk, familier, turister, frivillig besøk (alle andre kunder)
- **Utlån:** utlån er de normale bibliotekarbeidene, utlån og innlevering av bøker, katalogisering, kassering, innkjøp, rydding, utstillinger
- **Arrangement:** bokbad på biblioteket og eksternt, eventyrstunder, boktras, SommerLes, foredrag/debatter, andre arrangement i egen regi, arrangement i regi av Kulturfabrikken

Mange barnehager og skoler besøker biblioteket i løpet av året. Bibliotekansatte besøker i tillegg alle barnehagene med bakkasser. To skoler på Sortland har avsatt en viss stillingsprosent til drift av bibliotek på skolen, men stort sett har ikke skolene et oppegående bibliotek. Sortland bibliotek ser derfor at vi får mer og mer ansvar for skoler og barnehager sin tilgang til bøker. Vi mener at det er fornuftig at Sortland bibliotek ivaretar rollen som bibliotek for alle skolene og barnehagene på Sortland, men det er en krevende jobb. Vi har behov for bøker, transport og personale.

Sortland bibliotek ser for seg en dialog med diverse parter for å bli enige om et økonomisk og ressursmessig fundament i løpet av 2020. Sortland bibliotek har formelt utviklet samarbeid med skolene i form av en samarbeidsavtale. Det er også viktig å bemerke at forslaget til den nye

opplæringsloven (NOU 2019:23) ikke benytter begrepet «Skolebibliotek» mer, men bruker bare «Bibliotek». Dette indikerer at lovutsteder til en viss grad legger føringer mot at Folkebibliotek kan ivareta rollen som «Bibliotek» for skoler.

Besøk på lørdagsåpent bibliotek varierer i takt med andre arrangement på Kulturfabrikken. Biblioteket ser viktigheten av den synergieffekten andre arrangement på Kulturfabrikken gir, for at utlåns- og besøkstall skal ligge høyt, spesielt på lørdager.

Vi antok i fjor at det var rundt 48 000 besøk på biblioteket, men det er vanskelig å telle besøk da mange som besøker Kulturfabrikken også stikker innom biblioteket. Loven angir at biblioteket skal være en uavhengig møteplass, og vi ser at Kulturfabrikken og Sortland bibliotek fungerer godt i så måte. Biblioteket satte seg som mål for 2019 å få økt bruken av Nordnorsk avdeling. Vi ønsket å ta rommet i bruk til mer enn til foredrag og magasin. Derfor ble rommet i 2019

ominnredet. Vi endret navn fra Nordnorsk-avdeling til Teket, som betyr samling av «noe» - for eksempel bøker, media eller ungdommer. Samtidig initierte vi til et samarbeid med fritidslederen der Ungdomsfabrikken flyttet fra lokalene i Hermetikken og inn i nye Teket. Etter litt prøving og feiling etablerte Ungdomsfabrikken seg fast i Teket. Dette synes å være en stor suksess og har gitt Kulturfabrikken en synergieffekt der Teket har blitt det pulserende hjertet. Ungdomsfabrikken har fått økt oppslutning, og biblioteket har endelig fått ungdommene inn i biblioteket.

Som en konsekvens av den økte bruken av Teket til ungdommer ble deler av biblioteksamlinga til ungdomsavdelinga flyttet inn dit, og lokalsamlinga flyttet opp i 2. etasje. En god del av foredragsaktiviteten er også blitt flyttet opp i 2. etasje. Dette gir biblioteket mulighet til å ha arrangement i to etasjer samtidig.

Bilde 24: Ungdomsfabrikken og biblioteket fikk tildelt penger fra Sparebank 68 grader Nord til utvikling av ungdomstilbudet. Marianne og Ida har jobbet med å flytte ungdomsavdelingen inn i tidligere Nordnorsk avdeling – nå Teket – og forbedre tilbudet.

Bokbransjen har hatt mange vanskelige år. Vi har ingen oppdaterte salg for 2019, men i første halvår av 2019 sank salget av skjønnlitteratur med 44 %. Vi opplevde sågar konkurs på en av de to lokale bokhandler-kjedene på Sortland. Utover i 2019 har salgstellene tatt seg opp og totalt sett jevner det seg noe ut. Spesielt er det at salget av lydbøker faller drastisk. Vi merker også at tilgangen til lydbøker på CD begynner å bli vanskelig og i desember 2019 kom beskjeden om at siste CD publisasjon er utgitt. Streamingtjenester tar over for lydbøker. Folkebibliotekene har en utfordring innen dette feltet. Bibliotek-appen eBokBib (skal erstattes innen april 2020) har kun et fåtall lydbøker. Dette skyldes utfordringer om avtaler i bokbransjen. Fremtiden for Lydbøker er definitivt tilstede, men pr i dag vet vi ikke helt hvordan den vil se ut. Innen utlån av film ser vi også at det endrer seg. Det ble lånt ut nesten 700 barnefilmer, men bare 270 voksenfilmer. Her følger vi nok trenden som gjelder i hele samfunnet; streaming tar over.

Totalt sett ser vi en økt bruk av biblioteket og vi ser at besøkstellene er høyere i 2019 enn de var i 2018. Biblioteket kommer til å anskaffe noen enkle tellere som kan settes i dørene til biblioteket for å kunne gi sikre tall for framtidige årsrapporter. I landet totalt anslås det at bibliotekene hadde 25 millioner besøk i 2019.

Utlånstellene for Sortland bibliotek	2019	2018	2017
Besøk	48 000+	48 000	44 000
Utlån av barnebøker	22 638	21 863	23 504
Utlån av bøker til voksne	11 490	11 383	12 673
Fjernlån	1 012	785	951
Utlån av film	868	1 405	1 851
Utlån av lydbøker	1586	2 074	2 408
E-bøker	1049 (70 Barn)		
E-lydbøker	491 (77 Barn)		
Div utlån	1 635	2 661	2 100
Sum utlån	40 751	40 171	43 856
Hele landet utlån pr innbygger	Ikke klart	2,2	2,7
Sortland pr innbygger	4,0 utlån	4,0 utlån	4,25 utlån
Formidling skoler	58 besøk, 1852 elever, 197 lærere	1447 barn, 109 voksne.	50 besøk, 1164 elever, 60 lærere
Formidling barnehager	48 besøk, 1135 barn, 378 voksen	423 barn, 175 voksne,	332 barn, 140 voksne, 45 besøk
Eventyrstunder	10 stk, 370 barn, 210 voksne	577 barn, 166 voksne	314 barn, 140 voksne
Andre arrangement	69 arr, 1570 voksne, 107 barn	144 barn, 65 voksne	30 barn, 10 voksne
Ungdomsfabrikken	80 arrangement, ca 2120 Ungdom		

Bilde 25: Forfatter Mikkel Bugge ble bokbadet av bibliotekar Marianne Hansen.

8.2 Arrangementer

Biblioteket gjennomfører en rekke faste arrangement alene eller i samarbeid med andre:

- Foredrag i samarbeid med Museum Nord bl.a. Seabed og Borgåsjubileet 6 stk
- Datakurs i samarbeid med Sortland frivilligsentral. Det er også etablert en egen dataklubb, hvor elever fra Sortland videregående bistår i opplæringen.
- SommerLes med iskremfest
- Bokbad for voksne bl.a. Johannes Rørtveit og Mikkel Bugge
- LitteraTur; en del av markeringen at det er 500 år siden den første norske boka ble trykket
- Boklanseringer
- Bokforedrag
- Slektsforskertreff- en gang i måneden – i samarbeid med Sortland historielag
- Eventyrstund
- Strikkekafe: Vi strikker på fabrikken
- Foredrag med Gunnar Danbolt i samarbeid med Se Kunst i Nord-Norge
- En samtale om demens med Ulf Johansen og Kristian Fr. Figenschow i samarbeid med Hålogaland Teater
- Markering av Internasjonal bokdag
- Bokbad for ansatte i barnehagene
- Juletrefest
- Bok og film i utstilling under Laterna Magica
- Markering av samefolkets dag

Teket er et etterspurt møterom og benyttes bla av Museet, Politikk på fabrikken, ungdomsrådet, historielaget, skole- og barnehagebesøk, festivitas mm.

I 2. etg i biblioteket har vi i 2019 etablert prosjektor og lerret. Vi har begynt å få økt aktivitet der bla historielaget, litteraturlaget, foredrag og bokbad. Biblioteket 2. etg egner seg meget godt til foredrag og intime arrangementer, primært etter Bibliotekets stengetid.

8.3 Bemanning

Biblioteket har tre 100 % stillinger og en 50 % stilling. I forhold til sammenlignbare kommuner som for eksempel Vågan kommune og delvis Hadsel, så ligger vårt lønnsbudsjett på samme nivå som Vågan. Vi var rapportert inn med 1,96 mkr i SSB på lønnsbudsjett, men det faktiske tallet er 1,7 mkr. Vi kan med dette konkludere at vi ligger høyere enn Hadsel, fordi vi har 1,6 stillinger mer. Dette skyldes i vesentlig grad fordi vi har flere timer åpent, mere trafikk og mere ansvar mot skoler/barnehager. Sortland bibliotek har dobbelt så høyt utlån som kommunene Hadsel og Vågan.

Per i dag har biblioteksjefen bibliotekarutdanning. To ansatte gjennomfører bibliotekarutdanning på deltid. Biblioteket har behov for bibliotekfaglig utdannet personale, men ikke alle trenger nødvendigvis bibliotekarfaglig utdanning. I bibliotekets hverdag er eventyrstunder og formidling en viktig del av vårt arbeid, slik at pedagogikk, litteraturkompetanse og IT også er viktige egenskaper/kompetanseområder. Mye av bibliotekararbeidet er rutinepreget og kontorbasert. Biblioteket ser at de per i dag har en godt sammensatt kompetanse med tanke på utdanning.

Bilde 26: Biblioteksjefene i Vesterålen.

Bilde 27: Kulturfabrikken og Sortland kommune var vertskap for et seminar om kulturminnevern i kommunene.

9. KULTURMINNEVERN

Foretaket har ansvar for oppfølging av saker knyttet til kulturminnevern i Sortland i samarbeid med Sortland kommune og Sortland museum. Frivillige lag og foreninger og enkeltpersoner bidrar i stor grad til i formidling av lokalhistorie og bevaringen av kulturminner i Sortland.

9.1 Kulturminnedagene 2019

Foretaket deltok i planlegging og gjennomføring av den lokale markeringen av Kulturminnedagene i september med tema «Fremtidens kulturarv» i samarbeid med Sortland Historielag, ungdomslaget Munin, Vesterålen Turlag, Forbundet Kysten avd. Sortland, Sortland Husflidslag, Hakeslipp AS og Sortland Museum. Det ble arrangert ellevandring langs Selneselva og Marked på Munningsletta lørdag 7. september, poesivandring opp til Turlagsstua og opplesning av tekster på stua søndag (se mer informasjon under bibliotek og markering av Bokåret), underveispresentasjon av Kulturminneplan for Sortland onsdag 11. september, bokbad med Elisabeth Fauske torsdag 12., Barnas dag med aktiviteter på Kvit- og Rødbrygga og på Kulturfabrikken lørdag 14., og foredrag søndag 15. om Sortlands gamle bibel i Sortland kirke. Målsettingen under dagene var å bidra til å definere vår lokale kulturarv, og sette fokus på hva vi skal bevare av kulturminner og kulturmiljøer for fremtiden.

9.2 Kulturminneplan for Sortland

Utarbeidelse av høringsutkastet til en kulturminneplan for Sortland ble ferdigstilt i november, og fremmes politisk i 2020.

For å sikre bred medvirkning har det vært gjennomført 6 bygdemøter fra desember 2018 til april 2019, referansegruppemøte i august 2019 og åpent møte i september som en del av kulturminnedagene. Sortland Museum har underveis i hele planprosessen gjennomført foredrag med relevante tema i kulturminneplanen.

Prosjektgruppa gjennomførte seminaret *Kulturminneplaner i kommunene* på Kulturfabrikken i mars for kommunene i Lofoten, Vesterålen og Ofoten i samarbeid med Bø kommune og Nordland fylkeskommune med støtte fra Riksantikvaren.

Målet med denne første kulturminneplanen er å skaffe oversikt over og verne bygg og bygningsmiljø med deres egenart og variasjon både som del av vår kulturarv og identitet, og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning i kommunen jfr. kulturminnelovens formål. Videre inneholder forslag til handlingsplan mål hvor det offentlige i samarbeid med eiere og lag og foreninger o.a. bidrar til en felles innsats for å nå disse.

9.3 Bevaringsverdige bygg i kommunalt eie

Avklaring om fremtidig eierskap og drift av blant annet brygga på Jennestad handelssted og Kunstnerhuset/ den gamle sykestua er stilt i bero inntil kulturminneplanen er vedtatt politisk.

Deler av rådhus 1 er fredet, og alle tiltak som ønskes gjennomført, må det søkes om. Det ble ikke søkt om gjennomføring av tiltak i løpet av 2019.

9.4 Bevaring av slektsdatabase for fremtiden

Cerpus i Alsvåg ferdigstilte den digitale slektsdatabasen med grunnlag i opplysningene som er bygd opp av forfatter og historiker Johan Borgos. Kultursamarbeidet i Vesterålen i samarbeid med kommunene i regionen har vært ansvarlige og har samarbeidet nært med Borgos. Foreløpig er databasen enkel og det er gitt begrensninger i bruk av denne. Målet er å utvikle databasen, slik at innholdet i bygdebøkene kan gjøres tilgjengelig elektronisk for flere brukere.

Bilde 28: Fra Kulturuka 2019: Aktiviteter i Bjørklundparken; Sortland kammermusikkserie viste barneforestillingen Det var en gang et tre; Lykkentreff barnehage hadde sin tradisjonelle kunstutstilling Æ på Misclea kaffebar.

10. ØVRIGE KULTURFORMÅL

10.1 Kultursamarbeidet i Vesterålen

Kulturfabrikken KF inngår i det regionale kultursamarbeidet i Vesterålen, og direktør i det regionale kultursjefnettverket. Faste samarbeidsordninger på kulturområdet er MUSAM(musikksamarbeidet i Vesterålen), Vesterålen friluftsråd, sceneinstruktør-ordningen, Tilbakestrøm og Lanterna Magica. I tillegg samarbeider kommunene om ulike prosjekt så som internasjonalt samarbeid, kunst i Vesterålen, Filmfokus Vesterålen etc.

10.2 Kulturuka

Kulturuka ble gjennomført for 21. gang med kulturukekomiteen og Sortland kommune ved Kultufabrikken som hovedarrangører i samarbeid med lag, foreninger, andre institusjoner og arrangører. Mer enn 40 små og store arrangement ble avviklet i fra fredag 15. til søndag 24. mars. Publikulum kunne oppleve utstillinger, filmer, konserter, teater, foredrag osv. Uka startet med åpning av utstillinga «Æ» på Miscela – malerier laget av 5-åringer i Lykkentreff barnehage, offisiell åpning av ordfører Tove Mette Bjørkmo på Kunstnerhuset i tilknytning til åpningen av separautstillingen med arbeid av kunstnerne Ann-Helene Iversen, og avsluttet med kåseri og omvisning i Lihallen, hvor Tove Hov Jacobsen fortalte fra historien til bygget fra tuberkulosehjem til kunstnerhjem.

10.3 17.mai-fering i sentrum

Administrasjonen i foretaket har ansvaret for å koordinere 17.mai-feiringen i sentrum av Sortland i samarbeid med 17.mai-komiteen, som er sammensatt av foreldre av 7. klassinger ved sentrumsskolene. Fra og med 2018 har toget startet utenfor Kulturfabrikken og endt opp i Blåbyhallen, hvor Lamarka skole og Sortland barneskole har samarbeidet om kafé og leker. Det er ønskelig fra skolene å videreføre den nye tradisjonen.

10.4 Stipend og priser

Styret har ansvaret for ordningene kultur- og idrettsstipend og kultur- og idrettspris og som deles ut annet hver tår. Av budsjettmessige årsaker ble det vedtatt å ikke dele ut kultur- idrettspris i 2019.

10.5 Tilskudd

Tilskudd til Lofoten og Vesterålen orkesterforening, Sortland jazzfestival og Sortland jazz- og viseklubb/ nettverkscene er regulert i avtaler som behandles av styret.

10.6 Vennskapsbysamarbeid

Sortland kommune har Monchegorsk i Barentsområdet som Vennskapsby, og administrasjonen stiller med sekretærhjelp til vennskapsby-komiteen og rapporterer til Barentssekretariatet for tilskudd til ulike prosjekt. Det ble ikke gjennomført prosjekt i 2019, og budsjettposten til vennskapsbysamarbeidet ble strøket med bakgrunn i den reduserte økonomiske rammen til foretaket.

10.7 Den kulturelle spaserstokken

Den kulturelle spaserstokken (DKSS) er en nasjonal kultursatsing som har som mål å sørge for profesjonell kunst- og kulturformidling av høy kvalitet til seniorer. DKSS har lange tradisjoner på Sortland og er med å bidra til et bredt kulturtilbud for seniorer på Sortland. Kommunen får et årlig tilskudd for å arrangere kulturarrangementer for eldre.

Det er nedsatt en komite som samarbeider om utlysning, utvalg og programmering for hvert år. Komiteen består av leder ved Sortland frivilligsentral, representanter fra pensjonistforeningene, representant fra eldrerådet, leder av aktivitetstilbudet i omsorg, og representant fra Kulturfabrikken Sortland KF. Kulturfabrikken er også sekretær for komiteen. Representant fra Kulturfabrikken var i 2019 Øystein Bjørstad Lindbeck, da produsent Sigrun Tara Øverland var ute i foreldrepermisjon.

Den økonomiske fordelingen til DKSS er gjort om de siste årene og vi får nå automatisk tildelte midler basert på hvor mange pensjonister som bor i Sortland kommune. Tidligere var tildelingen basert på prosjektsøknader. I 2019 ble tilskuddet til Sortland kommune kr 43 298 som ble brukt til å arrangere syv konserter, alle i Sortlands eldrehjem og institusjoner.

10.8 Artist in Residency

Kultursamarbeidet i Vesterålen i samarbeid med kommunene fikk støtte fra Norsk kulturråd til gjennomføring av kunstnerbesøk i 2019. Irina Demina, danser og koreograf utdannet fra Lomonosov statsuniversitet i Moskva og Hochschulübergreifendes Zentrum Tanz Berlin, hadde opphold i Sortland i 4 uker i fra 5. november til 3. desember. Kunstneren gjennomfører et kunstprosjekt med utgangspunkt i folkedans tradisjoner i ulike deler av verden i samarbeid med mennesker lokalt i tillegg til at hun bruker kunnskapen i moderne dans. Irina gjennomførte et

samarbeidsprosjekt med danselærer Marina Sirenko og en gruppe elever og foreldre ved kulturskolen og danseforestillingen «Stille sanger om vinden» ble innøvd. Irina fremførte i løpet av oppholdet også soloforestillingen AkT II, en forestilling hvor folkelegender om kvinnelige danseånder implementeres i den moderne dansescenen. Kunstneren var også støttet av Goethe-instituttet.

Bilde 29: Danseforestillingen *Stille synger vinden* med kulturskoleelever og Artist in Residence Irina Demina.